

[Koføed.]

enten være formidabel, eller også kommer hr. Arne Larsen til virkelig at yde støtte til at få de planer ført ud i livet. Hvis man skal gøre alt det, hr. Arne Larsen nu har givet udtryk for, kan jeg forberede trafikministeren og det høje ting på, at så bliver det helt andre beløb end dem, der nævnes i lovforslaget.

Men lad det være, det er ikke min hensigt her at komme med en længere redegørelse angående de specielle bornholmske forhold. Alle i dette ting, det har også ordførerne givet udtryk for, har en meget stor velvilje over for vort øsamfund. Bornholm er ganske vist en ø, men det er også en landsdel, som ikke er blevet tilsmilet i særlig grad af udviklingen i det moderne samfund, når vi ser på den økonomiske side af sagen. Endvidere er det min opfattelse, at man gerne vil være med til at afhjælpe de ulemper, der har medført, at vi ikke har kunnet følge med.

Det fremsatte lovforslag er vel et symptom på det, vi så tit foretager i det politiske liv her i folketinget: vi erkender, at der er noget galt, at der er en ulempe, og at det bør rettes, hvorefter vi beslutter os for en løsning, men som regel efter at vi har draget konklusionen. Derefter argumenterer vi ud fra den konklusion, som skal gøre denne løsning rigtig. Sådan er faktisk også dette lovforslag, for det, der efter min mening mangler ved lovforslaget, er en tilbundsående undersøgelse af, om det nu er den rigtige form for hjælp, vi giver, efter at vi har erkendt, at der er behov for hjælp. Der er nemlig ingen garanti for, det siges heller ikke i lovforslaget, om man virkelig afhjælper de problemer, vi har, og som jeg har peget på i min indledning.

Vi har på Bornholm haft denne debat i mange år, og vi er standset ved el- og fragtproblemet, som vi mener er de grundlæggende omkostningsfaktorer. Der er foreslået forskellige løsninger, men fælles for dem alle har været, at man fra bornholmsk side egentlig aldrig har peget på en statsovertagelse som nogen løsning i sig selv. Hvorfor ikke? Fordi erfaringerne fra f. eks. Samsø, hvor DSB sejler, har vist, at velfærdet ikke af den grund er steget eller afvandringen standset på Samsø. Det kan selvfølgelig skyldes, at den politiske vilje til at følge denne løsning op med økonomiske midler

ikke har været til stede. Og det er her, jeg er skeptisk. Men hr. Arne Larsen er absolut ikke i tvivl, og han har åbenbart også den politiske vilje til, at det skal følges op. Samsø har ganske vist statssejlad, men man har ikke fulgt det op i økonomisk henseende, således at man har afhjulpet problemerne. Der er ikke sket en standsning i afvandringen, og der er heller ikke sket en erhvervsudvikling, som har kunnet højne velfærdet.

Nej, ideen til statsdrift kommer ikke fra det bornholmske samfund, den må være trafikministerens alene. Det ser ud til, at med hensyn til de løsninger, man fra Bornholms side har fremlagt, er trafikministeren gået frem efter udelukkelsesmetoden. På den baggrund skal man formentlig vurdere den tværpolitiske enighed på Bornholm. Man ønskede en bistand, og stillet over et „dette eller intet“ har man valgt dette ud fra den devise, at det er bedre at have én fugl i hånden end ti på taget.

Fra Bornholms side er bl. a. peget på, at staten som en af løsningerne kunne have lempet de store havnetakster ved tilskud. Man må huske på, at vi har et tillæg til vores havnetakster på 90 pct. Det er for øvrigt et tal, der svarer så nogenlunde til det beløb, man stiller i udsigt i fragtteltelse i det lovforslag, der her er fremsat. Må jeg dertil tilføje, når der nu snakkes om fragtteltelser på ca. 2 mill. kr. i forhold til en havnetakstteltelse, at en fragtteltelse for linjetrafikken vil berøre 6-8 pct. af den samlede godsmængde, der transporteres til og fra øen, mens man ved en nedsættelse af havnetaksterne ville være kommet til en løsning, som havde haft virkning for det samlede fragtmarked og derfor havde kunnet lette omkostningsniveauet for det øvrige erhvervsliv. Her mener jeg at en stor svaghed i lovforslaget ligger.

Men den allerstørste svaghed er vel den, som flere af ordførerne har nævnt: hvorfor skal Bornholms amtsråd yde tilskud til staten med 4 mill. kr. for at få den løsning igennem? Må jeg i den forbindelse spørge ministeren: hvem fik denne idé om statsovertagelsen? Hvem fik denne idé om at yde de 4 mill. kr. i tilskud? Og hvis ministeren kan svare på det, vil jeg gerne høre, på hvilket tidspunkt denne idé kom frem.

Jeg skal ikke trætte folketinget med den